प्रदेश लोक सेवा आयोग, कर्णाली प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवाको शिक्षा सेवा, पुरातत्व समूह, सहायकस्तर चौथो तहको ग्यालरी गार्ड/ग्यालरी सहायक पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम र परीक्षा योजना

पाठ्यक्रमको रूपरेखा:- परीक्षा योजना (**Examination Scheme**) निम्नानुसार छ।

परीक्षाको चरण	परीक्षाको किसिम	पूर्णाङ्क
प्रथम	लिखित परीक्षा	१००
अन्तिम	अन्तर्वार्ता	२०

१. प्रथम चरण लिखित परीक्षा योजना (**Written Examination Scheme**)

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तिर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्नसंख्या×अंक	समय
प्रथम	सेवा सम्वन्धी	१००	४०	बस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice)	७० x १ = ७०	१ घन्टा ३० मिनेट
				विषयगत (Subjective)	६× ५=३०	

२. अन्तिम चरणः व्यक्तिगत अन्तर्वार्ता (**Individual Interview**)

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	समय
व्यक्तिगत अन्तर्वार्ता (Individual Interview)	२०	मौखिक (Oral)	

<u>द्रष्टव्यः</u>

१. यस पाठ्यक्रमलाई प्रथम चरण र अन्तिम चरणमा विभाजन गरिएको छ ।

२. उल्लिखित सेवाको खुला र समावेशी समूहको एउटै प्रश्नपत्रबाट परीक्षा सञ्चालन हुनेछ ।

३. यस पत्रका पाठ्यक्रमका एकाईहरुबाट सोधिने प्रश्नहरुको संख्या निम्नानुसार हुनेछ ।

एकाई	१	२	३	४	५	६	७
वस्तुगत प्रश्नसंख्या	१२	१२	११	११	७	९	८
विषयगत प्रश्नसंख्या	१	१	१	१	२		

४. लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।

५. वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरुको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन ।

६. बहुवैकल्पिक प्रश्नहरु हुने परीक्षामा क्याल्कुलेटर प्रयोग गर्न पाइने छैन ।

७. विषयगत प्रश्नहरुको हकमा तोकिएको अङ्कमा एउटा लामो प्रश्न वा एउटै प्रश्नका दुई वा दुई भन्दा बढी भाग (Two or more parts of a single question) वा एउटा प्रश्न अन्तर्गत दुई वा बढी टिप्पणीहरु (Short notes) सोध्न सकिनेछ ।

८. परीक्षा हलमा मोवाइल फोन, स्मार्ट वाच, हेड फोन वा यस्तै प्रकारका विद्युतीय उपकरण, पुस्तक, नोटबुक, झोला लगायतका बस्तुहरु लैजान पाइने छैन ।

९. परीक्षामा सोधिने प्रश्नसंख्या, अङ्क र अङ्कभार यथासम्भव सम्बन्धित पत्र/विषयमा दिईए अनुसार हुनेछ ।

१०. विषयगत प्रश्न हुने पत्र/विषयका प्रत्येक खण्ड/एकाइका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तर पुस्तिकाहरु हुनेछन् । परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्ड/एकाईका प्रश्नहरुको उत्तर सोही खण्ड/एकाईको उत्तर पुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।

११. यस पाठ्यक्रम अनुसारका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरु परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगावै संशोधन भई कायम रहेका विषयवस्तुलाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।

१२. लिखित परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरुलाई मात्र अन्तिम चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।

१३. लिखित परीक्षा र अन्तर्वार्ताको कुल प्राप्ताङ्कको आधारमा अन्तिम परीक्षाफल प्रकाशित गरिनेछ ।

१४. पाठ्यक्रम लागू हुने मितिः २०७९।०५।२०

विषयः सेवा सम्बन्धी

१. नेपालको इतिहास

१.१ नेपाली इतिहासका स्रोतहरु

१.२ लिच्छवीकालका प्रसिद्ध शासकहरुः मानदेव, अंशुवर्मा, नरेन्द्रदेव

१.३ मध्यकालका प्रसिद्ध शासक र तिनका कार्य

१.३.१ सिञ्जाः अशोक चल्ल, जितारी मल्ल, आदित्य मल्ल, रिपु मल्ल, पुण्य मल्ल, पृथ्वी मल्ल

१.३.२ काठमाण्डौं उपत्यकाः जयस्थिति मल्ल, महिन्द्र मल्ल, यक्ष मल्ल, भूपतिन्द्र मल्ल, प्रताप मल्ल, सिद्धिनरसिंह मल्ल, श्रीनिवास मल्ल, जयप्रकाश मल्ल

१.३.३ गोरखाः द्रव्य शाह, राम शाह, पृथ्वीपति शाह

१.३.४ सिम्रौनगढको सामान्य परिचय

१.४ आधुनिक काल र केही विशेष घटनाक्रम

१.४.१ पृथ्वीनारायण शाह र नेपालको एकीकरण अभियान

१.४.२ नेपाल– अंग्रेज युद्ध

१.४.३ सुगौली सन्धि

१.४.४ राणाहरूको उदय र पतन

१.४.५ आधुनिक कालको इतिहास (वि.सं. २००७ देखि वि.सं.२०७२ सम्मका प्रमुख ऐतिहासिक घटनाहरू)

१.५ केही महत्वपूर्ण पुरातात्विक स्थलहरूः लुम्बिनी, कपिलबस्तु, काठमाडौं उपत्यका

२. कर्णाली प्रदेशको इतिहास तथा पुरातत्व

२.१ कर्णाली प्रदेशको इतिहासको स्रोतहरु

२.२ कर्णाली प्रदेशको बाइसे राज्यहरुः जुम्ला, कालिकोट, जाजरकोट, दुल्लु, दैलेख, सल्यान, मुसिकोट

२.३ कर्णाली प्रदेशमा एकिकरण अभियान

२.४ नेपाल एकिकरण पछिको कर्णाली प्रदेश

२.५ पुरातत्वको क्षेत्र र महत्व सम्बन्धी जानकारी

२.६ पुरातात्विक उत्खनन र अन्वेषण सम्बन्धी जानकारी

२.७ केही महत्वपूर्ण पुरातात्विक स्थलहरूः सुर्खेत उपत्यका, दुल्लु क्षेत्र र सिञ्जा क्षेत्र

३. संग्रहालय तथा अभिलेखालय

३.१ संग्रहालय तथा अभिलेखालय सम्बन्धी जानकारी

३.२ संग्रहालयको महत्व र प्रकार

३. ३ नेपालमा संग्रहालयको विकासक्रम

३.४ संग्रहालयको सामग्री संकलन, रजिष्ट्रेसन, संरक्षण, सुरक्षा र प्रदर्शनी सम्बन्धी जानकारी

३.५ संग्रहालय शिक्षा सम्बन्धी जानकारी

३.६ नेपालमा अभिलेखालयको विकास

३.७ अभिलेख र कागजात

३.८ अभिलेख र कागजातको सूचीकरण, वर्गीकरण र संरक्षण

३.९ अभिलेखको उपयोग

३. १० कर्णाली प्रदेशको अभिलेख, शिलालेख तथा लेखनकला

४. सांस्कृतिक सम्पदाहरू

४.१ नेपाल र कर्णाली प्रदेशका मूर्त तथा अमूर्त साँस्कृतिक सम्पदाहरू

४.२ नेपालका विश्व सम्पदा स्थलः पशुपति, चाँगुनारायण, बौद्ध, स्वयम्भू, हनुमानढोका, ललितपुर र भक्तपुर दरबार संरक्षित स्मारक क्षेत्र, लुम्बिनी

४.३ संरक्षित स्मारक क्षेत्र

४.४ कर्णाली प्रदेशको मूर्तिकला, चित्रकला तथा काष्ठकला

४.५ कर्णाली प्रदेशका प्रमुख धर्म, संस्कृति, परम्परा (मष्टो परम्परा, बोन परम्परा, नाथ परम्परा) तथा जातजातिहरू

४.६ कर्णाली प्रदेशमा मनाइने प्रमुख चाडपर्वहरु

४.७ कर्णाली प्रदेशको परम्परागत हस्तकला

४.८ कर्णाली प्रदेशको साँस्कृतिक पर्यटनको गन्तव्य स्थलहरू सम्बन्धी जानकारी

५.कला तथा वास्तुकला सम्बन्धी जानकारी

५.१ नेपालका मूर्तिकला, चित्रकला तथा काष्ठकला

५.२ नेपालका दरबार तथा मन्दिर लगायतका वास्तुकला तथा वास्तुशैली

५.३ कर्णाली प्रदेशका मठमन्दिर, गुम्बा-विहार, चैत्य, देवल, खम्ब, नाउलो, मङ्ग्रा, कोट, गढी र दरबार

६. सार्वजनिक व्यवस्थापन

६.१ कार्यालय व्यवस्थापन

६.१.१ कार्यालयः परिचय, महत्व, कार्य र प्रकार

६.१.२ सहायक कर्मचारीका कार्य र गुणहरु

६.१.३ कार्यालय श्रोतसाधनः परिचय र प्रकार

६.१.४ कार्यालयमा सञ्चारको महत्व, किसिम र साधन

६.१.५ कार्यालय कार्यविधिः पत्र व्यवहार, दर्ता र चलानी, परिपत्र र तोक आदेश

६.१.६ अभिलेख व्यवस्थापन

६.२ मानवीय मूल्य मान्यता, नागरिक कर्तव्य र दायित्व तथा अनुशासन

७. सेवा सम्बन्धी कानून तथा योजना

७.१ प्राचीन स्मारक संरक्षण ऐन, २०१३

७.२ अभिलेख संरक्षण ऐन, २०४६

७.३ प्रदेश पर्यटन ऐन, २०७८ (कर्णाली प्रदेश)

७.४ अभिलेख संरक्षण नियमावली, २०४६

७.५ नेपाल सरकारको संस्कृति नीति, २०६७ सम्बन्धी सामान्य जानकारी

७.६ कर्णाली प्रदेश पर्यटन गुरुयोजना, (२०७७/७८-२०८६/८७) सम्बन्धी सामान्य जानकारी

..............समाप्त...............